

Openbaar lichaam

Kredietbank Limburg

**Begroting 2017
inclusief meerjarenbegrotingen voor
2018 en 2019**

concept

Inhoudsopgave

1	KERNGEGEVENS	3
2	ALGEMEEN	4
2.1	Inleiding	4
2.2	Economische ontwikkelingen	4
2.3	Maatschappelijke ontwikkelingen	5
2.4	Wat gebeurt er bij Kredietbank Limburg?	5
2.5	Speerpunten	7
2.6	Tot slot.....	9
2.7	Weerstandsvermogen	10
2.8	Risicoparagraaf	11
2.9	Financiering	13
3	BEGROTING 2017, 2018 EN 2019	14
4	Toelichting op de begroting 2017, 2018 en 2019	15
4.1	Baten	15
4.2	Lasten	18
5	BALANS PER 31 DECEMBER 2017, 2018 EN 2019	21
6	TOELICHTING BALANS PER 31 DEC 2017, 2018 EN 2019	22
6.1	Activa	22
6.2	Passiva	23
7	BIJLAGE: BEGROTING 2016, 2017 EN 2018	24

1 KERNGEGEVENS

Kredietverlening

Aantal aanvragen kredietverlening	1.500
Persoonlijke leningen (saldo per 1-1-2017)	€ 3.800.000
Doorlopende kredieten (saldo per 1-1-2017)	€ 700.000
Totale kredietportefeuille (saldo per 1-1-2017)	€ 4.500.000

Aantal aanvragen schuldhulpverlening	1.700
Aantal schuldhulpverleningstrajecten	1.200
Aantal betalingsregelingen	50
Aantal schuldregelingstrajecten	1.100

Aantal BBR-pakketten

• Basis	405
• Plus	520
• Totaal	1.550
	2.475

Cliënten Bewindvoering Limburg	840
---------------------------------------	------------

Aantal medewerkers (in FTE's)	97
--------------------------------------	-----------

2 ALGEMEEN

2.1 Inleiding

Voor u ligt de begroting 2017 inclusief de meerjarenbegrotingen voor 2018 en 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening ofwel Kredietbank Limburg (KBL).

In het bestuur is besloten dat de begroting 2017 e.v. wordt gebaseerd op de dienstverleningsovereenkomsten 2016 en aanvullende afspraken. Dit in combinatie met de meest recente inzichten zoals de realisatie in 2015, is dan ook de basis geweest voor de begroting die nu voorligt.

Opgemerkt dient te worden dat de gemeenten voor de opgave staan om sinds 2015 de drie decentralisaties in het sociale domein vorm te geven. Wijkteams en toegangspoorten zijn ontstaan en veelal resulteert dit in een verschuiving van activiteiten van de tweede naar de eerste en nulde lijn. Deze ontwikkelingen en de ontwikkelingen binnen iedere afzonderlijke gemeente kunnen derhalve zowel in beleidsmatig als in financieel opzicht van invloed zijn op de gehanteerde uitgangspunten in de begroting van 2017 e.v..

2.2 Economische ontwikkelingen

Het Centraal Planbureau (CPB) van het Ministerie van Economische Zaken voorziet voor 2017 een economische groei van 2,1 procent, na een plus van 2 procent dit jaar. Dankzij deze groei neemt het aantal banen geleidelijk verder toe, maar de werkloosheid zal maar langzaam afnemen. Dat komt onder meer omdat meer mensen zich melden op de arbeidsmarkt nu het met de economie beter gaat.

Maar ook het vinden van een baan is nog geen garantie om niet in armoede te hoeven leven. Dat staat in een nieuwe studie van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) naar armoede: *Een Lang Tekort, langdurige armoede in Nederland' (publicatiedatum 1 maart 2016)*.

Het SCP onderzocht de armoedeontwikkelingen vanaf 1989 tot 2013, dus net vóór het einde van de economische recessie. Een van de opvallendste conclusies van het onderzoek is, dat de armoede in Nederland de afgelopen kwart eeuw is toegenomen. Bijna 600.000 Nederlanders leven drie jaar of langer in armoede. Volgens de onderzoekers is het onzeker in hoeverre dit aantal zal teruglopen nu de economie weer aantrekt. Bij de berekeningen over langdurige armoede hanteert het SCP een inkomen van minder dan € 1.061 netto per maand, een bedrag dat volgens de onderzoekers "niet veel, maar net toereikend is".

Een andere conclusie uit het rapport is: "ook als je werk hebt, kun je toch arm worden". Ongeveer de helft van de langdurig armen bestaat uit werkenden. Langdurig arm betekent dat iemand al zeker drie jaar lang te weinig inkomen heeft voor "noodzakelijke uitgaven". De onderzoekers wijzen erop dat de flexibilisering van de arbeidsmarkt ook niet altijd even goed uitpakt. Steeds meer mensen werken met een tijdelijk contract (nu zo'n 23 procent van alle mensen met werk) of worden zzp'er. Deze twee groepen hebben een verhoogd risico op armoede.

Gezinnen met kleine kinderen lopen een groter risico op langdurige armoede dan gezinnen met volwassen kinderen of stellen zonder kinderen – en nu zelfs ook een groter risico dan alleenstaande ouders. Vooral niet-westerse migrantengezinnen met kleine kinderen zijn lange tijd arm.

Een van de groepen die naar verhouding vaak te maken hebben met langdurige armoede, betreft de pensioenontvangers. De kans dat pensioenontvangers arm worden, is klein; maar áls ze eenmaal arm zijn, hebben zij nauwelijks mogelijkheden om hun inkomenspositie te verbeteren, aldus de onderzoekers.

2.3 Maatschappelijke ontwikkelingen

Niet alleen de economische omstandigheden veranderen, ook de wereld van de maatschappelijke dienstverlening is volop in beweging. De kanteling van taken in het sociaal domein en de werkwijze "één gezin, één plan, één regisseur" vraagt ook in de schulddienstverlening om een nieuwe blik. Maatwerk, inzet van vrijwilligers, ketenregisseurs, wijkteams, eigen kracht, allemaal ontwikkelingen die in vele varianten en in een snel tempo opmars maken. Kredietbank Limburg verandert mee. Omdat het noodzakelijk is om aansluiting te houden bij onze opdrachtgevers en ketenpartners, maar bovenal omdat het goed is voor onze klant.

Ontstaan wijkteams

Gemeenten zijn volop bezig met het uitvoeren van nieuwe taken in het kader van de transformatie van het sociaal domein. Een van de gevolgen daarvan is het ontstaan van sociale wijkteams, buurtteams of toegangspoorten. Als in deze begroting gesproken wordt over wijkteams dan wordt daarmee de toegang dicht bij de burger in alle mogelijke varianten bedoeld. Er is een grote verscheidenheid aan sociale wijkteams en daarmee ook grote verschillen in taakhoud, samenwerking, bijbehorende mandaten en budgetten. Ketensamenwerking is bij elk wijkteam aan de orde. Ook de inzet van vrijwilligers speelt een belangrijke rol. Door de inzet van vrijwilligers krijgt de beroepskracht meer ruimte om de regie te voeren en de vrijwilliger te ondersteunen. Tegelijkertijd biedt het de gemeente de kans om de kwaliteit van de dienstverlening overeind te houden ondanks de bezuinigingen.

Bij mensen die bij een wijkteam terecht komen speelt in 80% van de gevallen financiële problematiek een belangrijke rol. Het oplossen van de financiële problemen is dan bepalend voor de voortgang en mogelijkheden van de rest van het traject. De Transitiecommissie Sociaal domein adviseert om kennis van schuldsanering en bijzondere bijstand stevig te verankeren in of dicht bij een sociaal wijkteam.

2.4 Wat gebeurt er bij Kredietbank Limburg?

Samenwerking in de keten

De werkwijze van "één gezin, één plan, één regisseur" en de komst van wijkteams vereisen een goede en intensieve samenwerking in de keten. Het is essentieel om de begeleiding en het bepalen van de behoeften en eigen kracht van de hulpvrager te combineren met de mogelijkheden tot ondersteuning in de betreffende gemeente. Hiervoor is afstemming met betrokken partijen noodzakelijk. Financiële problematiek speelt tenslotte bij de meerderheid van de hulpvragers een belangrijke rol en belemmert het oplossen van andere problemen. Het is van belang om de financiële situatie snel op te pakken en daarmee ruimte te creëren om ook de andere zaken op te lossen. Voor alle diensten van Kredietbank Limburg geldt dat samenwerking met de ketenregisseur en de ketenpartner een voorwaarde is voor een geslaagd traject. Klantcontacten vinden dicht bij de klant en ketenpartners plaats: in buurtcentra, wijkteams, bij het maatschappelijk werk of bij de woningcorporatie. Dit is voor de klant maar ook voor de ketenpartner laagdrempelig en bevordert spontaan overleg.

Een gedegen specialist met integrale blik

Met de drie decentralisaties heeft ook de verdeling tussen de nulde, eerste en tweede lijn vorm gekregen. De nulde lijn beslaat dan vooral preventie en de inzet van vrijwilligers, daar waar mogelijk afkomstig uit de omgeving van de hulpvrager. In de eerste lijn zet de ketenregisseur de lijnen uit, stelt prioriteiten en komt tot een maatwerkpakket. De tweede lijn gaat als dat nodig is aan de slag met specialistische hulp. De Kredietbank is geen organisatie van generalisten. Kredietbank Limburg behoort tot de tweede lijn. Kredietbank Limburg bekijkt een probleem wel vanuit het integrale perspectief. Kredietbank Limburg doet meer dan alleen traditioneel schuldregelen en heeft een breed pallet aan producten op het gebied van schulddienstverlening. Hier zit ook de kracht van Kredietbank Limburg. Met de gedegen kennis van de specialist is

Kredietbank Limburg een deskundig financiële generalist. Hierbij past een dienstenaanbod dat mensen met financiële problemen in alle fasen kan ondersteunen en het beeld van een klant scherp kan krijgen. Het is afhankelijk van de inrichting in de verschillende gemeenten, welke taak door wie wordt uitgevoerd. In sommige gemeenten heeft het maatschappelijk werk een belangrijke taak in de eerste stap in de schulddienstverlening. In andere gemeenten wordt die taak verricht door een gemeentelijk voorportaal. In weer andere gemeenten speelt Kredietbank Limburg al vanaf het begin een essentiële rol wanneer een burger zich met financiële problemen meldt. Dan biedt Kredietbank Limburg een degelijke screening van de klant, zijn vaardigheden en zijn omgeving, maakt een analyse en geeft advies. Sommige gemeenten verschuiven in het kader van alle ontwikkelingen in het sociale domein de verantwoordelijkheid voor de eerstelijnsactiviteiten van Kredietbank Limburg naar het wijkteam of de gemeente zelf. Kredietbank Limburg biedt vanuit haar deskundigheid dan de mogelijkheid om medewerkers van het wijkteam of de gemeente te begeleiden of te scholen.

Eigen kracht centraal

Bij de ontwikkelingen in het sociale domein hoort ook de beweging van het "verlenen van diensten en producten" naar "ondersteunen en bevorderen van zelfredzaamheid". Hierbij wordt meer een beroep op de eigen kracht en het sociale netwerk van mensen gedaan. De eigen mogelijkheden van de klant worden zo goed mogelijk benut. Hierdoor houden mensen langer en beter de regie op hun leven. De dienstverlening krijgt hiermee een activerend karakter, gericht op het versterken van de financiële kracht van burgers met schulden. Niet langer is per definitie het schuldenvrij maken het doel maar een klant die zelf sturing geeft aan zijn leven en werkt aan het financieel sterker worden. Hierbij hoort een dienstverlener, die naast de klant staat en geen dienstverlener die alles overneemt. Om te bepalen wat de klant aan ondersteuning nodig heeft en in hoeverre het eigen regie te houden voor deze klant tot zijn mogelijkheden behoort, is een heldere diagnose nodig. Een heldere diagnose brengt de hulpvraag en eventueel achterliggende vragen en problemen van de klant goed in beeld. In het sociale domein wordt door steeds meer gemeenten en organisaties gewerkt met de zelfredzaamheidsmatrix. Dit instrument geeft enerzijds inzicht in de mate waarin een hulpvrager in staat is om zelf met zijn problemen aan de slag te gaan. Anderzijds geeft het inzicht in de complexiteit en veelheid van de problemen van de hulpvrager in de verschillende leefgebieden. De matrix geeft informatie over een aantal leefgebieden, de zogenaamde domeinen. Een belangrijk domein is de financiële situatie. Kredietbank Limburg zal hierbij aansluiten en de positie van de klant binnen die zelfredzaamheidsmatrix benoemen, evenals de ontwikkeling die de klant beoogd wordt door te maken. Kredietbank Limburg heeft als gedegen specialist met een generalistisch blik ervaring met het inzetten van een screeningsinstrument dat specifiek gericht is op mensen met financiële problemen. Dit betreft het gevalideerde instrument Mesis. Met Mesis wordt de problematiek van de klant integraal in kaart gebracht en nadrukkelijk gestuurd op de eigen kracht.

2.5 Speerpunten

Kredietbank Limburg heeft met de veranderende wereld als uitgangspunt voor de komende jaren een aantal speerpunten benoemd.

Budgetbeheer Maatwerk

Budgetbeheer Maatwerk (BBR Maatwerk) is activerende financiële ondersteuning als alternatief voor beschermingsbewind. Er heeft in Nederland de laatste jaren een explosieve stijging plaatsgevonden van het aantal onder bewindstellingen. Budgetbeheer Maatwerk is een pilot van een jaar om door middel van screening aan de voorkant enerzijds en begeleiding naar zelfredzaamheid bij het inkomensbeheer anderzijds, de gemeente de regie over hun budget weer terug te geven. Tijdens de eerste helft van de pilotperiode zullen de cliënten die zich bij de KBL aanmelden voor bewindvoering gescreend worden. Aan de hand van de screening zal worden bepaald of de cliënt echt in aanmerking komt voor bewindvoering of dat hij geholpen kan worden met een alternatief product namelijk BBR Maatwerk. BBR Maatwerk is gericht op het bieden van een goede ondersteuning bij het beheren van inkomsten en uitgaven in combinatie met begeleiding gericht op zelfredzaamheid en uitstroom. De pilot Budgetbeheer Maatwerk is gestart aan het einde van 2015 en zal in 2016 en 2017 verder vorm krijgen.

Preventie, nazorg en scholing wijkteammedewerkers en vrijwilligers

Door het inrichten van wijkteams en het centraal stellen van de eigen kracht van de hulpvrager is het nodig dat medewerkers en vrijwilligers kennis van het schuldhulpverleningsproces bezitten. Voor vrijwilligers is dit kennis die hen de mogelijkheid geeft om de cliënten op een goede manier te ondersteunen. Voor de medewerkers van het wijkteam kan dit algemene kennis zijn die hen de mogelijkheid geeft om goed en op tijd door te verwijzen. In andere wijkteams zal wellicht meer specialistische kennis gevraagd worden. Bij Kredietbank Limburg is deze kennis aanwezig en is er ervaring met het voorlichting geven in het kader van preventie, aan cliënten maar ook aan vrijwilligers. Het is een speerpunt om deze ervaring en programma's om te vormen tot een uitgebreider scholingsaanbod zodat de medewerkers van wijkteams en de vrijwilligers door Kredietbank Limburg geschoold kunnen worden en goed op hun rol zijn voorbereid. Daarnaast is het van belang om in afstemming met de behoeften van de gemeente ons voorlichtingsaanbod in het kader van preventie eens goed onder de loep te nemen en waar nodig te vernieuwen.

Als een burger een traject in de schulddienstverlening heeft doorlopen is het belangrijk om te voorkomen dat deze burger weer terugvalt en zich opnieuw met financiële problemen moet melden. Ongeacht welk traject, met welk perspectief de burger heeft doorlopen er is altijd een reëel risico op terugval. Dit kan zijn omdat gezond financieel gedrag voor sommigen moeilijk is structureel vol te houden of omdat de omstandigheden of gezondheid van de hulpvrager verslechteren. Er zijn vele redenen waarom mensen opnieuw in de financiële problemen raken. Het voorkomen van een terugval is essentieel en wordt op dit moment nog weinig ingezet. Nazorg kan op verschillende manieren vormgegeven worden. Dit kan door mensen proactief te benaderen en te informeren hoe het gaat. Het kan door ketenpartners te vragen om bij de aanpak van de andere leefgebieden ook de financiën te blijven monitoren. Het kan ook door het organiseren van periodieke terugkomdagen in groepsverband waarbij naast de professionele input van de dienstverlener het contact met lotgenoten een belangrijke hulp kan zijn.

Inzet van vrijwilligers

Maatwerkconstructies en klanten (terug)begeleiden naar zelfsturing vraagt op sommige momenten meer inzet dan vanuit het budget beschikbaar is. De inzet van vrijwilligers is

daarbij onontbeerlijk. Vrijwilligers kunnen een belangrijke bijdrage leveren in het ondersteunen van burgers bij hun thuisadministratie en bij het verdere traject binnen de schulddienstverlening. Kredietbank Limburg werkt op verschillende plekken met de inzet van vrijwilligers. Het is voor Kredietbank Limburg belangrijk om zelf meer regie te kunnen voeren op de taken en de rol van de vrijwilligers dan nu het geval is. Dit maakt het mogelijk om maatwerk en begeleiding beter te borgen. Kredietbank Limburg zal op zoek gaan naar een groep vrijwilligers die specifiek bij onze werkzaamheden kunnen worden ingezet. Afhankelijk van de mogelijkheden zal dit in samenwerking met andere vrijwilligersprojecten en -organisaties gebeuren. Indien nodig zal Kredietbank Limburg zelf een groep vrijwilligers gaan aantrekken.

Doelgroep differentiatie

Maatwerk betekent dat een standaardproces niet meer vanzelfsprekend is. Het proces zoals binnen de branchevereniging NVVK is afgesproken is gestandaardiseerd en omvat een aantal te doorlopen stappen. Maatwerk betekent kijken of sommige dingen sneller kunnen, of er stappen kunnen worden overgeslagen of dat het juist een stap langer duurt door coaching en aandacht voor gedrag. Het proces van schuldhulpverlening is echter wel aan regels gebonden. Niet alleen de branchevereniging heeft regels vastgesteld voor haar leden, ook de rechtbank heeft regels bepaald. Per rechtbank kan het erg verschillen hoe de regels worden toegepast en wat de ruimte is om er van af te wijken. Het is aan Kredietbank Limburg om met het belang van de cliënt voorop, de uitdaging aan te gaan en binnen de kaders de ruimte te vinden voor maatwerk zoals bijvoorbeeld een versneld WSNP traject en een pilot huisbezoeken.

Kredietverlening: meer inzetten op saneringskredieten bij het oplossen van schuldenproblematiek en statushouders kredieten

Hoewel Kredietbank Limburg inmiddels veel meer is dan een bank alleen, is de kredietverlening nog steeds een belangrijke pijler van de organisatie. Lange tijd was er sprake van een dalende vraag naar kredieten. In 2015 lijkt deze trend gestopt en de vraag te stabiliseren. Daarnaast zijn er om ons heen een aantal ontwikkelingen waarbij kredietverlening een goed instrument is om bij actuele problematiek een uitkomst te bieden.

Meer inzetten op saneringskredieten

De kern van het saneringskrediet is, dat een problematische schuld in een keer van de schuldenaar wordt overgenomen. Dit geeft die persoon dan ruimte maar ook de verplichting om te gaan werken en zich te ontwikkelen en op termijn de schuld af te betalen. Een vergelijkbaar initiatief is het "goede gierenfonds", dat landelijk aandacht krijgt en in verschillende varianten op verschillende plaatsen terugkomt. Het huidige saneringskrediet, dat Kredietbank Limburg aanbiedt, is echter een prima instrument en biedt vaak nog meer. Het heeft ook een aantal voordelen bij het oplossen van schulden ten opzichte van een schuldbemiddeling. Zo heeft de schuldenaar alleen nog maar met de Kredietbank te maken als schuldeiser en bij een eventuele inkomensvermeerdering wordt hij daar niet op aangesproken. Voor de schuldeisers is een betaling ineens ook gunstig omdat de restantvordering direct kan worden afgeboekt. En voor de Kredietbank is er het voordeel dat niet 3 jaar lang het inkomen van de schuldenaar beheerd hoeft te worden, maar alleen toegezien moet worden op het terugbetalen van het saneringskrediet. Het saneringskrediet en de voordelen ervan, zullen nog eens nadrukkelijk onder de aandacht van de GR-gemeenten worden gebracht.

Statushouders krediet

De komst van grote hoeveelheden vluchtelingen naar ons land en de daarmee gepaard gaande versnelde uitstroom van statushouders uit de opvanglocaties maken dat gemeenten genoodzaakt zijn om de voorzieningen voor deze statushouders anders te gaan organiseren. Kredietbank Limburg is inmiddels actief in gesprek met een aantal gemeenten om onder speciale condities en een aangepast rentetarief leningen met gemeentelijke borgstelling aan statushouders te verstrekken. In sommige gemeenten wordt hierbij meteen een periode van budgetbeheer afgesproken om te voorkomen dat statushouders in de eerste periode in de financiële problemen raken.

2.6 Tot slot.....

Ook in 2017 staat de wereld niet stil, transformeert het sociaal domein en zullen er nieuwe ontwikkelingen zijn. Denk bijvoorbeeld aan de eerste ervaringen en evaluaties van de wijkteams, nieuwe inzichten in methoden voor schulddienstverlening, veranderingen in de doelgroep en ga zo maar door. Met het uitvoeren van deze speerpunten zijn wij in staat om mee te veranderen. Omdat dat goed is voor onze klant, want daar doen we het voor.

2.7 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt onder weerstandscapaciteit verstaan de middelen en mogelijkheden waarover provincies of gemeenten beschikken om niet begrote kosten te dekken.

De weerstandscapaciteit bestaat uit vier componenten:

- Het eigen vermogen
- De voorzieningen
- De onbenutte belastingcapaciteit
- De ruimte op de begroting

Het begrip risico wordt gedefinieerd als het gevaar voor schade of verlies als gevolg van interne en externe omstandigheden, dan wel als gebeurtenissen waarvan de kans bestaat dat ze optreden en negatieve gevolgen met zich mee kunnen brengen.

Het gaat daarbij om de volgende risico's:

- Risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, omdat het niet mogelijk is een redelijke schatting van het bedrag van de schade of het verlies te maken;
- Risico's die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of het eigen vermogen.

Conform de statuten van de GR dient door het Algemeen Bestuur het maximale weerstandsvermogen (Eigen vermogen) te worden vastgesteld. Het betreffende artikel 30 lid 3 luidt als volgt:

Indien er voor zover de in het vorig lid bedoelde reserverekening een door het algemeen bestuur te bepalen bedrag overschrijdt, wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld uitgekeerd aan de gemeenten op de basis, vermeld in lid 5.

Dit betekent concreet dat, indien het eigen vermogen een bepaalde hoogte overschrijdt, het meerdere wordt uitgekeerd aan de GR-deelnemers cf. de GR-methode.

Ten behoeve van de begroting 2017 is door Kredietbank Limburg een risico inventarisatie opgesteld. De samenvatting van de uitkomsten hiervan worden in paragraaf 2.6 beschreven waarnaar wij verwijzen.

Deze risico inventarisatie resulteert in een totaalbedrag van financiële risico's ad € 1.144.000 en rechtvaardigt een weerstandsvermogen dat gelijk is aan 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening), zoals besloten in de Bestuursvergadering d.d. 19 januari 2012.

Voor 2017 resulteert deze methodiek in een weerstandsvermogen ad € 441.000.

2.8 Risicoparagraaf

De begroting 2017 inclusief de meerjarenbegroting 2018 en 2019 is gebaseerd op een reeks van uitgangspunten en verwachtingen. Deze uitgangspunten en verwachtingen zijn bij de diverse baten- en lastencomponenten van de begroting beschreven. Als al deze uitgangspunten en verwachtingen in 2017 100% daadwerkelijk zo blijken te zijn zal de realisatie per saldo aansluiten bij de begrote resultaten.

Onderstaand wordt in beknopte vorm de risico inventarisatie van Kredietbank Limburg weergegeven met daarbij een inschatting van de mogelijke (financiële) consequenties indien de realisatie in 2017 afwijkt van de gehanteerde uitgangspunten.

Hierbij moet worden opgemerkt dat het zeer onwaarschijnlijk is dat alle beschreven risicoscenario's zich daadwerkelijk tegelijk zullen voordoen.

1. Bezuinigingen

Het nog verder terugbrengen van overheidsgelden ten behoeve van gemeenten kan ertoe leiden dat gemeenten minder geld beschikbaar (kunnen) stellen voor schuldhulpverlening.

2. Onderbesteding Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's)

Het achterblijven van de bestedingen van opdrachtgevers in vergelijking met de afspraken zoals die zijn gemaakt in de dienstverleningsovereenkomsten.

Om de bovenstaande risico's deels te ondervangen is het afsprakenkader rondom fluctuaties in de afname van dienstverlening van Kredietbank Limburg aangescherpt. Dit betekent een maximale afwijking van 10% van de realisatie ten opzichte van de dienstverleningsovereenkomst.

Dit risico neemt verder toe naarmate de gemeentes ervoor kiezen 1e lijns activiteiten zelf te gaan verrichten. De gevolgen worden beperkt als de medewerkers van Kredietbank Limburg worden overgenomen door de desbetreffende gemeentes.

3. Flexibele schil van medewerkers in relatie tot ontslaguitkeringen

Van de organisatie wordt gevraagd flexibel om te gaan met de fluctuerende vraag naar dienstverlening van de opdrachtgevers. Daarom is het in stand houden van een flexibele schil van medewerkers noodzakelijk. Het werken met jaarcontracten en het aansluitend niet meer verlengen daarvan kan leiden tot ontslaguitkeringen. Kredietbank Limburg betaalt deze uitkeringen zelf omdat ze eigen risicodrager is.

Het inhuren van medewerkers via uitzend- en detacheringbureaus of via een zgn. payrollconstructie resulteert direct in meer kosten.

Kredietbank Limburg beperkt bovengenoemde risico's door het optimaal afstemmen van de formatie op de gevraagde dienstverlening. Maandelijks wordt de benodigde formatie bewaakt en waar nodig bijgestuurd. Onderlinge uitwisseling van formatie bij over- of onderbezetting tussen de regio's wordt ook toegepast.

4. Aanslag vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsbedrijven een feit. Ook op de Kredietbank Limburg is deze nieuwe wetgeving in beginsel van toepassing. Middels een inventarisatie in samenspraak met de fiscalisten van Deloitte en drie andere kredietbanken in Nederland worden de gevolgen voor de Kredietbank Limburg inzichtelijk gemaakt.

De uiteindelijke fiscale positie voor de vennootschapsbelasting zal ook formeel worden afgestemd met de Belastingdienst.

5. Concurrentie

Niet-GR opdrachtgevers kunnen, gedwongen door een aanbestedingsproces, kiezen voor een andere aanbieder dan Kredietbank Limburg als uitvoerder voor de schuldhulpverlening. Het risico van meer aanbestedingen door de huidige niet-GR

opdrachtgevers is niet denkbeeldig waardoor de omzet van niet-GR gemeenten verder kan afnemen.

Door maatwerk en het verder optimaliseren van de dienstverlening wordt het risico beperkt dat gekozen wordt voor een andere uitvoerder. Daarnaast wordt er actief gezocht naar nieuwe opdrachtgevers.

6. *Inklinken van de kredietportefeuille*

De kredietportefeuille wordt al jaren gestaag kleiner, wat resulteert in lagere renteopbrengsten. Medio 2015 is er echter een stijging waarneembaar als gevolg van het verstrekken van (inrichtings-)kredieten voor statushouders.

Aan opdrachtgevers wordt geadviseerd meer saneringskredieten te laten verstrekken als instrument van schuldhulpverlening. Hierdoor wordt het risico van het inklinken van de kredietportefeuille verkleind.

7. *Rente risico's*

De onrust op de financiële markten kan resulteren in een rentestijging. De kans dat de huidige historisch lage rentepercentages zullen gaan stijgen is groot.

Het risico is beperkt omdat begin januari 2016 de laatste 3-jarige geldlening van de BNG is afgelost. Het risico bestaat dan wel nog voor het saldo van de rekening-courant.

8. *Afboekingen oninbare kredieten*

Een telkens terugkerende factor in de negatieve resultaten betroffen de afboekingen op de uitstaande kredietportefeuille. Door het treffen van een voorziening voor oninbare kredieten belasten de afboekingen niet direct het exploitatieresultaat.

Het verstrekkingen- en incassobeleid is aangescherpt zodat noodzakelijke afboekingen van kredieten tot een minimum worden beperkt.

9. *Aansprakelijkheidsrisico's*

De aansprakelijkheidsrisico's, voor zover alle risico's bekend zijn, worden grotendeels afgedekt door de bedrijfs- en beroepsaansprakelijkheidsverzekeringen.

In onderstaande tabel zijn de mogelijke financiële consequenties weergegeven van de hierboven beschreven risico's:

Risico	Maximaal fin. gevolgen	Kans	Perc.	Financieel risico
1 Bezuinigingen	1.000.000	Hoog	75%	750.000
2 Onderbesteding DVO's	500.000	Laag	25%	125.000
3 Flexibele schil	50.000	Hoog	75%	38.000
4 Aanslag vennootschapsbelasting	100.000	Middel	50%	50.000
5 Concurrentie	300.000	Middel	50%	150.000
6 Inklinken van de kred.portefeuille	30.000	Hoog	75%	23.000
7 Renterisico's	10.000	Hoog	75%	8.000
8 Afboekingen oninbare kredieten	-			-
9 Aansprakelijkheidsrisico's	-			-
	1.990.000			1.144.000

Uit bovenstaande opstelling blijkt dat de som van de potentiële financiële risico's € 1.144.000 bedraagt. Deze inschatting dient ter onderbouwing van het weerstandsvermogen, zoals beschreven in paragraaf 2.5.

2.9 Financiering

In 2007 heeft Kredietbank Limburg een treasurystatuut opgesteld. Dit statuut gaat in op het besturen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen.

Het renteprotocol is een maandelijks terugkerend agendapunt binnen KBL. Op basis van dit protocol wordt maandelijks de financieringsbehoefte in beeld gebracht en bepaald hoe deze wordt ingevuld, t.w. met kort, (middel-)lang of lang vermogen. Uitgangspunt hierbij is dat een aandeel van het uitstaand saldo (incl. achterstanden) als een "ijzeren voorraad" wordt beschouwd welke in principe op (middel-) lange termijn moet worden gefinancierd. De ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt worden hierbij nauwlettend gevolgd. In 2012 zijn de kasgeldleningen volledig afgelost en begin 2016 is de laatste 3-jaarslening van de BNG afgelost. De financiering bestaat vanaf begin 2016 uitsluitend uit het rekening-courantkrediet met een maximum van € 2.500.000, hetgeen conform afspraak met de provinciale toezichthouder is voor wat betreft de hoogte van de kasgeldlimiet.

Kredietbank Limburg heeft voor 2017 geen specifieke beleidsvoornemens geuit ten aanzien van treasury. De organisatie zal gedurende 2017 geen uitzettingen (anders dan die op grond van haar maatschappelijke taak) doen.

3 BEGROTING 2017, 2018 EN 2019

BEGROTING 2017, 2018 EN 2019

	2017	2018	2019
Renteopbrengsten	€ 380.000	€ 393.000	€ 397.000
Rentelasten	€ 10.000-	€ 10.000-	€ 10.000-
Rentemarge	€ 370.000	€ 383.000	€ 387.000
Intakegesprekken kredietverlening	€ 126.000	€ 125.000	€ 125.000
Schuldhelpverlening	€ 3.808.000	€ 3.765.000	€ 3.765.000
BBR	€ 1.351.000	€ 1.353.000	€ 1.356.000
WSNP verklaringen	€ 122.000	€ 121.000	€ 121.000
Bewindvoering	€ 1.602.000	€ 1.721.000	€ 1.768.000
Subsidies projecten	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
Deelname GR-gem. in voorz. kredietport.	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Totale baten	€ 7.509.000	€ 7.598.000	€ 7.652.000
Salarissen	€ 5.582.000	€ 5.707.000	€ 5.733.000
Ontslaguitkeringen	€ 40.000	€ 41.000	€ 42.000
Inhuur medewerkers	€ 95.000	€ 98.000	€ 100.000
Overige personeelslasten	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Afschrijvingen	€ 193.000	€ 130.000	€ 126.000
Huisvestingslasten	€ 254.000	€ 259.000	€ 265.000
Bureau- en administratielasten	€ 818.000	€ 833.000	€ 848.000
Beheerslasten	€ 311.000	€ 316.000	€ 321.000
Mutatie voorziening	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Totale lasten	€ 7.443.000	€ 7.534.000	€ 7.585.000
Exploitatieresultaat	€ 66.000	€ 64.000	€ 67.000

4 Toelichting op de begroting 2017, 2018 en 2019

4.1 Baten

Algemeen

Op basis van de huidige inzichten is bij de volgende opbrengstencategorieën in de begroting 2017 rekening gehouden met een verlaging van het uurtarief met € 2 (van € 86 naar € 84) en in de begroting 2018 en 2019 met € 3 (van € 86 naar € 83):

- Intakegesprekken kredietverlening
- Schuldhulpverlening
- Intakegesprekken Budgetbeheer
- WSNP verklaringen
- Extra bijdrage Beschermingsbewind

Rentemarge

	2017	2018	2019
Renteopbrengsten	€ 380.000	€ 393.000	€ 397.000
Rentelasten	€ 10.000-	€ 10.000-	€ 10.000-
Rentemarge	€ 370.000	€ 383.000	€ 387.000

De daling van het kredietvolume uit de afgelopen jaren is medio 2015 omgezet in een stijging als gevolg van het verstrekken van (inrichtings-)kredieten aan statushouders. Als gevolg hiervan zullen de rentebaten gaan stijgen. Het uitstaand saldo per 1 januari 2017 zal circa € 4.500.000 bedragen, zonder aftrek van de voorziening voor oninbaarheid.

De rentelasten hebben voornamelijk betrekking op het rekening-courantkrediet. De resterende lening van de BNG met een looptijd van 3 jaren is begin 2016 afgelost.

Intakegesprekken kredietverlening

	2017	2018	2019
Intakegesprekken kredietverlening	€ 126.000	€ 125.000	€ 125.000

De begroting voor 2017 e.v. is gebaseerd op het aantal te verwachten "declarabele" gesprekken van 1.500 stuks. Er is rekening gehouden met de eerdergenoemd verlaging van het uurtarief.

Schuldhulpverlening (GR- en niet GR-gemeenten)

	2017	2018	2019
Schuldhulpverlening GR-gemeenten	€ 3.108.000	€ 3.073.000	€ 3.073.000
Schuldhulpverlening niet GR-gemeenten	€ 700.000	€ 692.000	€ 692.000
Totaal	€ 3.808.000	€ 3.765.000	€ 3.765.000

De begroting 2017 tot en met 2019 is gebaseerd op de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) 2016 tenzij een gemeente concrete andere prognoses heeft afgegeven. Het is belangrijk om hierbij wel te benoemen dat het daadwerkelijk voorspellen van de instroom de komende jaren lastig is gezien de veranderende wereld van het sociale domein. Er is rekening gehouden met de eerdergenoemde verlaging van het uurtarief van respectievelijk € 2 en € 1.

BBR

	2017	2018	2019
BBR	€ 1.351.000	€ 1.353.000	€ 1.356.000

Ultimo 2015 is het aantal budgetbeheerrekeningen 2.257 stuks. Bij de begroting is uitgegaan van stabilisatie van het aantal budgetbeheerrekeningen (2.475 stuks) in 2017 en verder. Er is met betrekking tot de intakegesprekken rekening gehouden met de eerdergenoemd verlaging van het uurtarief.

WSNP verklaringen

	2017	2018	2019
WSNP verklaringen	€ 122.000	€ 121.000	€ 121.000

De ontwikkeling betreffende de WSNP verklaringen is nauwelijks te voorspellen. Voor de begroting 2017 e.v. baseren wij ons op de realisatie in 2015 en DVO's 2016. Er is rekening gehouden met de eerdergenoemd verlaging van het uurtarief.

Bewindvoering Limburg

	2017	2018	2019
Bewindvoering	€ 1.602.000	€ 1.721.000	€ 1.768.000

Voor het bedrijfsonderdeel beschermingsbewind werden tot 1 januari 2015 de tarieven jaarlijks door het Landelijk Overleg Voorzitters Civiele en Kantonsectoren (LOVCK) bepaald. Per 1 januari 2015 zijn de vergoedingen wettelijk vastgesteld en is de extra bijdrage beperkt tot de compensatie voor het hogere uurtarief. De begroting is gebaseerd op een groei tot 880 cliënten ultimo 2017. Er is rekening gehouden met de eerdergenoemd verlaging van het uurtarief.

Opbrengsten projecten

	2017	2018	2019
Opbrengsten projecten	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000

Jaarlijks worden extra gelden door de gemeenten aan Kredietbank Limburg ter beschikking gesteld ten behoeve van veelal preventieprojecten. De begroting is gebaseerd op de realisatiecijfers van 2015.

Overige bedrijfsopbrengsten

	2017	2018	2019
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000

De overige bedrijfsopbrengsten betreffen hoofdzakelijk afrekeningen van deurwaarders.

Deelname GR-gem in voorz. kredietport.

	2017	2018	2019
Deelname GR-gem. in voorz. kredietport.	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000

In de vastgestelde jaarrekeningen 2008 resp. 2009 van Kredietbank Limburg zijn voorzieningen voor oninbaarheid opgenomen met betrekking tot verstrekte kredieten tot 1 januari 2005 en vanaf 1 januari 2005. Jaarlijks wordt beoordeeld in hoeverre de voorziening dient te worden aangepast. Gezien de financiële crisis kunnen ook "financieel gezonde" cliënten in de problemen komen. Het bedrag van de Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille is de geschatte resultante van de voorziening begin en ultimo boekjaar en de afboekingen. De genoemde bedragen zijn indicaties en zeer moeizaam te voorspellen.

4.2 Lasten

Salarissen

	2017	2018	2019
Salarissen	€ 5.582.000	€ 5.707.000	€ 5.733.000

De personele lasten zijn gebaseerd op 97 fte medewerkers in dienst in 2017. Het personeelsbestand wordt afgestemd op de te verwachten bestandsontwikkeling, met name bij de afdeling beschermingsbewind. Er is verder rekening gehouden met de reguliere periodieke verhogingen (anciënniteit). Er wordt verder rekening gehouden met jaarlijks 1% indexatie van de cao-salarissen. Het aantal fte in 2018 en 2019 wordt geschat op 98 fte.

Ontslaguitkeringen

	2017	2018	2019
Ontslaguitkeringen	€ 40.000	€ 41.000	€ 42.000

Aangezien Kredietbank Limburg op het gebied van werkloosheid eigenrisicodrager is, zullen de uitkeringslasten ten laste van het exploitatieresultaat worden gebracht. Op basis van onder meer leeftijd, aantal dienstjaren, vast contract of jaarcontract en het in stand houden van de flexibele schil medewerkers is een schatting gemaakt van de te verwachten ontslaguitkeringen. Hierbij is de kans geschat dat diverse medewerkers weer op redelijke termijn op de arbeidsmarkt actief zullen zijn en daardoor niet meer aangewezen zijn op een ontslaguitkering.

Inhuur medewerkers

	2017	2018	2019
Inhuur medewerkers	€ 95.000	€ 98.000	€ 100.000

Inhuur van medewerkers is nodig om piekmomenten, aflopende contracten, ziekte en zwangerschappen op te vangen. Daarnaast worden projecten indien nodig ingevuld door tijdelijke medewerkers op basis van een payroll constructie.

Overige personeelslasten

	2017	2018	2019
Overige personeelslasten	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

De overige personeelslasten betreffen onder meer de kosten van bedrijfsartsen, personeelsvereniging, jubilea van medewerkers en KBL brede activiteiten. De lasten zijn gebaseerd op de realisatie in 2015 en de verwachting ten aanzien van 2017 en verder.

Afschrijvingen

	2017	2018	2019
Afschrijvingen	€ 193.000	€ 130.000	€ 126.000

De afschrijvingen vertonen een dalende tendens, vanwege het feit dat het einde van diverse afschrijvingstermijnen wordt bereikt. Daartegenover zijn er investeringen op het gebied van o.a. automatisering.

Huisvestingslasten

	2017	2018	2019
Huisvestingslasten	€ 254.000	€ 259.000	€ 265.000

Sinds april 2014 is Kredietbank Limburg gehuisvest in het kantoor aan de Markt in Geleen, waardoor de huisvestingslasten significant lager zijn. De huisvesting van de medewerkers op de diverse front office locaties is om niet. Indien dat niet mogelijk is worden de kosten doorberekend aan de betreffende gemeente. De huur-, energie- en servicekosten vormen het grootste aandeel in de huisvestingslasten.

Bureau- en administratielasten

	2017	2018	2019
Bureau- en administratielasten	€ 818.000	€ 833.000	€ 848.000

Bij het opstellen van de begroting is rekening gehouden met de ontwikkelingen op automatiseringsgebied in het bijzonder.

Uitgaande van de realisatie in 2015 enerzijds en op basis van de huidige inzichten in prijsontwikkelingen anderzijds zijn de begrote bedragen bepaald.

De kosten van automatisering en telefoon/porti vormen de grootste kostenposten binnen deze categorie.

Door de toenemende vraag naar digitaal communiceren met de klant, het participeren in de keten en het aanleveren van essentiële management informatie zullen investeringen op het gebied van automatisering nodig blijven. Naast de nodige efficiency voordelen zal het ook een kwaliteitsslag betekenen in het snel en transparant werken in de keten en met de klant.

In de loop van 2016 wordt de nieuwe primaire applicatie Stratech geïmplementeerd. In 2015 en 2016 zijn hiervoor eenmalige kosten gemaakt. Een nieuw systeem is nodig omdat de huidige primaire applicatie niet meer wordt ondersteund. Naast efficiencyvoordelen zijn er kwalitatieve verbeteringen op het gebied van onder andere het cliëntvolgsysteem, managementinformatie en facturatie.

Beheerslasten

	2017	2018	2019
Beheerslasten	€ 311.000	€ 316.000	€ 321.000

Bij het bepalen van de te begroten beheerslasten is rekening gehouden met de realisatie in 2015 en de toekomstverwachtingen. Daarnaast zijn de reguliere prijsindexeringen

meegeteld. De advieskosten, accountantskosten, kosten van administratieve dienstverlening en opleidingen vormen het grootste aandeel in de beheerslasten.

Mutatie voorziening

	2017	2018	2019
Mutatie voorziening	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000

De mutatie voorziening heeft betrekking op de gehele kredietportefeuille en is het resultaat van de beoordeling op oninbaarheid ultimo boekjaar en de afboekingen.

5 BALANS PER 31 DECEMBER 2017, 2018 EN 2019

	2017	2018	2019
Vaste Activa met economisch nut			
- Verbouwingen	0	0	0
- Automatisering	313.000	351.000	375.000
- Inventaris en inrichting	17.000	0	0
Totaal materiële vaste activa met economisch nut	330.000	351.000	375.000
Vlottende Activa			
Kredieten	3.800.000	4.000.000	4.100.000
Vorderingen op openbare lichamen	1.800.000	1.600.000	1.400.000
Overige Vorderingen	1.600.000	1.600.000	1.600.000
Overlopende activa	100.000	100.000	100.000
Liquide Middelen	2.500.000	2.500.000	2.500.000
Totaal vlottende activa	9.800.000	9.800.000	9.700.000
Totaal	10.130.000	10.151.000	10.075.000
Vaste Passiva			
Eigen vermogen	441.000	446.000	449.000
Vaste Schulden	589.000	584.000	579.000
Totaal Vaste Passiva	1.030.000	1.030.000	1.028.000
Vlottende Passiva			
Overige Schulden	8.600.000	8.621.000	8.547.000
Overlopende Passiva	500.000	500.000	500.000
Totaal vlottende passiva	9.100.000	9.121.000	9.047.000
Totaal	10.130.000	10.151.000	10.075.000

6 TOELICHTING BALANS PER 31 DEC 2017, 2018 EN 2019

6.1 Activa

Totaal materiële vaste activa met economisch nut

	2017	2018	2019
Totaal mat. vaste activa met ec. nut	€ 330.000	€ 351.000	€ 375.000

De materiële vaste activa vertonen een licht stijgende tendens. Het einde van de diverse afschrijvingstermijnen wordt bereikt. Daartegenover staan de investeringen op het gebied van o.a. automatisering.

In de begroting 2017 tot en met 2019 rekening is gehouden met geschatte jaarlijkse investeringen in het kader van de ICT ter hoogte van € 150.000 per jaar.

Kredieten

	2017	2018	2019
Kredieten	€ 3.800.000	€ 4.000.000	€ 4.100.000

De daling van het kredietvolume uit de afgelopen jaren is medio 2015 omgezet in een stijging als gevolg van het verstrekken van (inrichtings-)kredieten aan statushouders. Bovenstaande opstelling geeft de verwachte kredietportefeuille weer onder aftrek van de voorziening voor oninbaarheid.

Vorderingen op openbare lichamen

	2017	2018	2019
Vorderingen op openbare lichamen	€ 1.800.000	€ 1.600.000	€ 1.400.000

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit de deelname van GR gemeenten in de voorziening kredietportefeuille enerzijds en de gefactureerde diensten aan GR en niet-GR gemeenten per ultimo boekjaar anderzijds.

6.2 Passiva

Eigen vermogen

	2017	2018	2019
Eigen vermogen per 1 januari	€ 447.000	€ 441.000	€ 446.000
Exploitatieresultaat boekjaar	€ 66.000	€ 64.000	€ 67.000
	€ 513.000	€ 505.000	€ 513.000
Weerstandsvermogen			
6% van de lasten excl. mutatie voorz.	€ 441.000	€ 446.000	€ 449.000
Af te dragen aan GR-gemeenten	€ 72.000	€ 59.000	€ 64.000
Eigen vermogen per 31 december	€ 441.000	€ 446.000	€ 449.000

Vaste Schulden

	2017	2018	2019
Achterstelde leningen GR	€ 556.000	€ 556.000	€ 556.000
Achterstelde leningen uittr GO	€ 33.000	€ 28.000	€ 23.000
Leningen BNG	€ -	€ -	€ -
Totaal vaste schulden	€ 589.000	€ 584.000	€ 579.000

De vaste schulden hebben betrekking op de door de diverse gemeenten gestorte achtergestelde leningen en de leningen van de BNG met een looptijd langer dan een jaar. Aflossing op de leningen van GR-deelnemers vindt plaats indien wordt voldaan aan de solvabiliteitseis van 10% van het balanstotaal. In de jaren 2017 tot en met 2019 worden geen terugbetalingen aan de GR-deelnemers verwacht. Aflossing op de achtergestelde leningen van uittredende GO-leden geschiedt op basis van daadwerkelijke afgeloste en afgeboekte bedragen op kredieten van desbetreffende gemeenten.

Overige schulden

	2017	2018	2019
Overige Schulden	€ 8.600.000	€ 8.621.000	€ 8.547.000

De overige schulden betreffen crediteuren cliënten en verplichtingen liquide middelen cliënten en schulden aan leveranciers.

Crediteuren cliënten

Dit betreffen de verschuldigde bedragen aan (crediteuren van) onze cliënten. Tegenover deze verschuldigde bedragen staan voor hetzelfde bedrag de van cliënten ontvangen gelden. Deze maken deel uit van de onder de liquide middelen vermelde bankrekeningen.

Verplichtingen liquide middelen cliënten

Dit zijn de gelden van cliënten die beschermingsbewind kennen en waarvan Kredietbank Limburg de bankrekening beheert.

7 BIJLAGE: BEGROTING 2016, 2017 EN 2018

Ter vergelijking is onderstaand de begroting over 2016, 2017 en 2018 weergegeven, welke op 25 juni 2015 door het Algemeen Bestuur van Kredietbank Limburg is vastgesteld.

Verschillen met de begroting 2017 en 2018, zoals verwoord in hoofdstuk 3 zijn ontstaan door recente (prijs-)ontwikkelingen, de nieuwe primaire applicatie en overig voortschrijdend inzicht.

	2016	2017	2018
Renteopbrengsten	€ 288.000	€ 258.000	€ 237.000
Rentelasten	€ 20.000-	€ 20.000-	€ 20.000-
Rentemarge	€ 268.000	€ 238.000	€ 217.000
Intakegesprekken kredietverlening	€ 112.000	€ 109.000	€ 108.000
Schuldhulpverlening	€ 4.314.000	€ 4.215.000	€ 4.165.000
BBR	€ 1.329.000	€ 1.329.000	€ 1.329.000
WSNP verklaringen	€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000
Bewindvoering	€ 1.524.000	€ 1.492.000	€ 1.476.000
Subsidies projecten	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
Deelname GR-gem. in voorz. kredietport.	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Totale baten	€ 7.802.000	€ 7.638.000	€ 7.550.000
Salarissen	€ 5.545.000	€ 5.389.000	€ 5.302.000
Ontslaguitkeringen	€ 77.000	€ 78.000	€ 80.000
Inhuur medewerkers	€ 256.000	€ 263.000	€ 269.000
Overige personeelslasten	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Afschrijvingen	€ 226.000	€ 256.000	€ 205.000
Huisvestingslasten	€ 274.000	€ 280.000	€ 286.000
Bureau- en administratielasten	€ 811.000	€ 832.000	€ 852.000
Beheerslasten	€ 323.000	€ 312.000	€ 316.000
Mutatie voorziening	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Totale lasten	€ 7.662.000	€ 7.560.000	€ 7.460.000
Exploitatieresultaat	€ 140.000	€ 78.000	€ 90.000